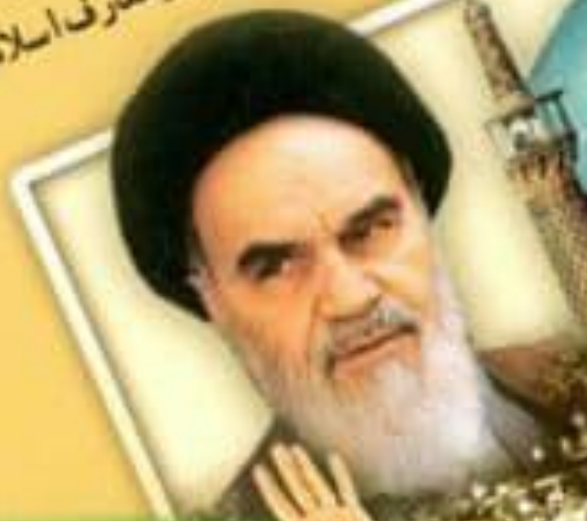

تفصیلات ایران

کلیه رشته ها

علوم و معارف اسلامی

به استثنای رشته های ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی

باید یازدهم
دوره دوم مت

به نام خدا

آغاز حرکت مردم علیه استبداد و پیروزی نهضت مشروطه

۴

تهیه و تنظیم از: احمد اسدی اقدم . مرنند (آذربایجان شرقی)

ترور
ناصر الدین شاہ

مظفرالدین شاه

در اواخر دوره سلطنت ناصرالدین شاه، مردم، رفته رفته اعتراض خود نسبت به حکومت قاجار را آشکار کردند. ترور ناصرالدین شاه، آخرین نمونه این نارضایتی عمومی بود.

ناصرالدین شاه پادشاهی خودکامه بود که در طی حکمرانی پنجاه ساله اش، با شیوه های استبدادی، از ابراز علنی انتقادهای مردم جلوگیری می کرد.

جانشین او، مظفرالدین شاه، فردی سست عنصر، بی اراده و بیمار بود و توانایی سروسامان دادن به امور کشور را نداشت.

مظفرالدین شاه، عین الدوله را که فردی مستبد بود، به عنوان صدراعظم انتخاب کرد و اداره مملکت را به او سپرد.

ترور شد

ترور ناصرالدین شاه توسط میرزا رضا کرمانی

فانچ

میرزا رضا کرمانی / قاتل ناصرالدین شاه

فانچ

اعدام میرزا رضا کرمانی

تابوت ناصرالدین شاه قبل از برگزاری مراسم رسمی

مراسم تشییع جنازه ناصرالدین شاه

مراسم تشییع جنازه ناصرالدین شاه

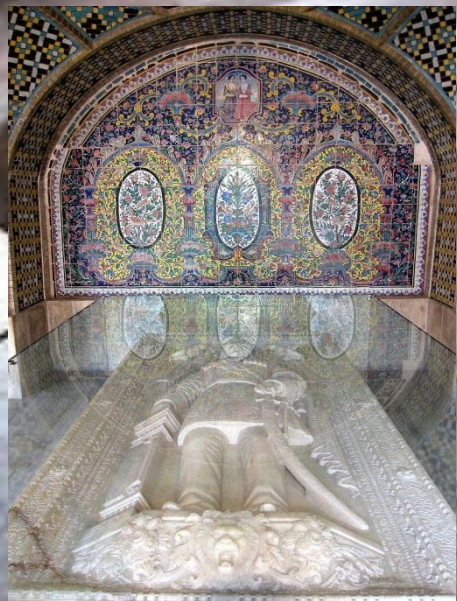
مراسم تشیع جنازه ناصرالدین شاه

مراسم خاک سپاری ناصرالدین شاه در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی

سنگ قبر ناصرالدین شاه در کاخ گلستان

نهادینه شدن استبداد در دوره ۵۰ ساله ناصرالدین شاه

مظفر الدین شاہ

مظفرالدین شاه :

پنجمین شاه قاجار (فرزند ناصرالدین شاه) - (۱۲۸۵-۱۲۷۵) - (علت فوت : بیماری) - دفن در کربلا

نظرفالدين شاه در لباس معمولی
عکس انداخته آگوست گرونده است

نظرفالدين شاه در روز وليعهدی - تبریز

به تخت نشستن مظفرالدین شاه

عين الدوله مستبد / صدر اعظم مظفرالدين شاه

عوامل موثر در قرار گرفتن کشور در آستانه شورش سراسری

عوامل موثر در شورش سراسری

- سفرهای مظفرالدین شاه به اروپا و همزمان با درج ماجرای این سفرها در روزنامه ها

- خشونت عین الدوله و حاکمان ایالت ها

- فقر عمومی و رکود شدید اقتصادی

سفر مظفرالدین شاه به اروپا و انعکاس آن در روزنامه های خارجی

Sa Majesté le Shah de Perse et ses Ministres dans le Parc de l'Établissement. (11 août 1901) 493 x 701

مظفرالدین شاہ و ملکہ انگلستان

حوادث محرم ۱۳۲۳. ق و آغاز قیام مردم علیه استبداد

محرم سال ۱۳۲۳ ق / فروردین ۱۲۸۴ ش مناسب ترین فرصت را برای اعتراض های مردمی فراهم کرد.

روحانیون در مراسم عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام، ضمن تکیه بر جنبه ستم ستیزی قیام آن حضرت، پیام عدالت خواهی را بین مردم تبلیغ می کردند.

از این تاریخ تا ۱۴ جمادی الثانی ۱۳۲۴ ق / ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ ش سلسله حوادثی رخ داد که سرانجام به پیروزی نهضت مشروطه انجامید .

شروع اعتراضات مردم به حکومت مظفرالدین شاه

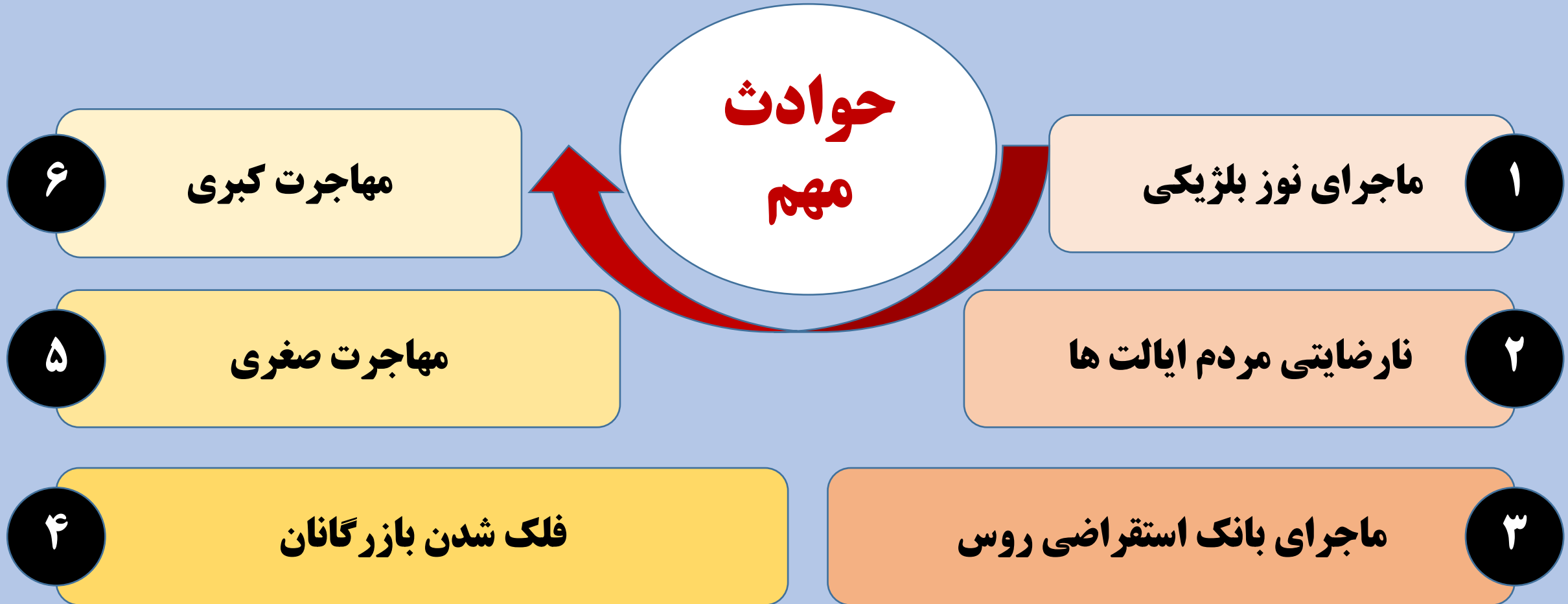

علاشیر

تبلیغ پیام عدالت خواهی قیام امام حسین «ع» توسط روحانیون در محرم سال ۱۲۲۳ ق

مهمترین حوادثی که منجر به پیروزی نهضت مشروطه شد

ماجرای نوز بلژیکی

این واقعه واکنشی در برابر توهین به مقدسات مردم مسلمان ایران به شمار می رود ، یکی از حوادث شتاب دهنده جنبش مشروطیت و **آغاز گریک جنبش عمومی** شد.

اروپاییانی که در تهران بودند، در مراسم سال نو محفلی می آراستند و در آن، با پوشیدن لباس های مختلف و **زدن صورتک (ماسک)** بر چهره، **جشن بالماسکه** برپا می کردند.

در مراسم سال ۱۲۸۳ ش **موسیو نوز بلژیکی** که طبق قرارداد گمرک ایران و روسیه (۱۲۸۰ ش) کارگزار روس ها در امور گمرک ایران بود، در ایام محرم با **لباس روحانیان و در حالی که قلیان به دست داشت، عکس گرفت.**

انتشار این عکس در محرم آن سال **اعتراض مردم را برانگیخت** . زیرا بلژیکی ها که از سال ۱۳۱۵ ق / ۱۲۷۶ ش اداره گمرک های ایران را به دست گرفته بودند، با **بدرفتاری، افکار عمومی را بر ضد خود تحریک کرده بودند.**

ماجرای نوز بلژیکی

رهبری این حرکت را آیت الله **سید عبدالله بهبهانی** به عهده داشت. در واقع این اولین جرعه نهضت مشروطه بود.

اتحاد ایشان با **آیت الله سید مجتهد طباطبایی** موجب شد مردم ستم دیده و آزادی خواهی را که از مدّت ها قبل در «**انجمن های مخفی**» ، تشکل های کوچکی فراهم آورده بودند، **امیدوار ساخت**، تا از گوشه و کنار سر بر آورند.

در ادامه این جریان و هم زمان با سفر سوم مظفرالدین شاه به اروپا، عده ای از بازرگانان در **حرم حضرت عبدالعظیم (ع) تحصن کردند.**

جشن بالماسک

مسیو نوز بلژیکی ، رئیس گمرک های ایران

عکس مسیو نوز ، در لباس روحانیت و قلیان به دست

جشن بالماسکه اروپائیان در تهران

اداره گمرگ های ایران توسط بلژیکی ها و تحریک افکار عمومی با رفتار های بد خود

آیت اللہ سید عبداللہ بہہانی

آیت اللہ سید محمد طباطبائی

تحصن مردم در حرم عبدالعظیم همزمان با سفر سوم مظفرالدین شاه به اروپا

نارضایتی مردم ایالت ها

در ایالت ها نیز حادثه هایی رخ داد که نشانگر فراگیر بودن نارضایتی مردم بود

معروفترین حوادث ماجرای شلاق خوردن و اخراج سه تن از علمای کرمان که برای مقابله با فرقه شیخیه قیام کرده بودند

کرمان

محور اصلی سخنرانی واعظان تهران در ماه رمضان ۱۳۲۳ ق، موضوع توهین به عالمان کرمان بود.

تهران

شعاع السلطنه، حاکم فارس، با ستمگری های خود موجب نارضایتی مردم شده بود.

فارس

مردم از ستمگری های غلامرضا خان آصف الدوله حاکم این ایالت به ستوه آمده بودند.

خراسان

ماجرای عسگر گاریچی

در قم، فردی که امتیاز جابه جایی مسافران تهران - قم را به دست آورده بود، آشکارا به خودسری شهرت داشت.

او که به «عسگر گاریچی» شهرت داشت، با بی احترامی به یک زن پاک دامن، عالمان قم به واکنش واداشت، اما دولت به سادگی از کنار این حوادث گذشت.

در نتیجه، دامنه اعتراض ها بیشتر گسترش یافت

ماجرای عسگر گاریچی

ماجرای بانک استقراضی روس

با وجود مخالفت عمومی، روس ها در محل یک قبرستان متروک، ساختمان بانک استقراضی روس را بنا نهادند.

در ضمن انجام عملیات خاک برداری، جسد تازه ای در محل گورستان کشف شد و روس ها بدون توجه به حساسیت این مطلب نزد مسلمانان، جسد را درون چاهی انداختند.

مردم از این کار روسها ناخشنود بوده و اعتراض می کردند ولی روسها با بی اعتنایی به کار خود ادامه دادند.

آیت الله سید محمد طباطبایی و سید عبدالله بهبهانی و روحانی دیگری به نام میرزا مصطفی آشتیانی به همراه مردم تهران در یک شورش عمومی، ساختمان مذکور را با خاک یکسان کردند.

ساختمان بانک استقرای روسی در دوره قاجاریه

ساختمان بانک استقرای روس

ساختمان بانک استقراضی روس

نیش قبر در تمامی ادیان اقدامی شیعی (بد - زشت) است

فلک شدن بازرگانان

در دوران قاجاریه برخی از کالاهای مورد نیاز مردم مانند نفت، کبریت و قند از روسیه وارد می شد.

در اثر جنگ روس و ژاپن نرخ قند افزایش یافت و شعله های اعتراض مردم را برافروخت.

تجمّع اعتراضی مردم نسبت به گرانی ها در مسجد شاه ، با توطئه امام جمعه درباری و عوامل او که پشتیبان نظام استبدادی بودند، به تشنج کشیده شد.

اجتماع های بزرگی در منزل علما برپا شد و به پیشنهاد آیت الله سید محمد طباطبایی، روحانیون و مردم، با حالت اعتراض تهران را ترک و در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند.

عین الدوله گران شدن قند را بهانه کرد تا از مردم، زهر چشم بگیرد. به اشاره او، علاء الدوله، حاکم تهران، بازرگانانی را که در ماجرای نوز بلژیکی به حرم حضرت عبدالعظیم پناهنده شده بودند، احضار کرد و برخی از آنان، از جمله حاج سیدهاشم، تاجر خوش نام قند را به فلک بست

میرزا احمد خان علاء الدوله ، برادر عین الدوله و حاکم طهران در زمان مظفرالدین شاه

تعطیلی بازار تهران به دلیل فلک بستن بازرگانان

تجمع مردم تهران در مسجد شاه (مسجد امام)

سماور یک عبارت روسی
به معنی «**خود جوش**» و
مركب از دو واژه **Cam** به
معنی خودش و **Var** به
معنی پختن می باشد

مهاجرت و تحصن مردم در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی «ع»

مهاجرت صغری به حرم حضرت عبدالعظیم

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم به مهاجرت صغری مشهور است.

تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی، این مهاجرت، اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد بود.

هر روز بر عده این مهاجران افزوده می شد. عین الدوله برای بازگرداندن علما و مهاجران، به هر شیوه که متوسل شد، نتیجه نگرفت.

از آنجا که درباریان فاسد، مانع از رسیدن خبرهای صحیح به مظفرالدین شاه بودند، مهاجران مجبور شدند سفیر عثمانی را واسطه قرار دهند و توسط او، خواسته های خود را به گوش شاه برسانند.

تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی ، اوّلین مرحله اتحاد نیروهای ضدّ استبداد

مهم ترین خواسته ها در مهاجرت صغری

۱ ایجاد عدالت خانه (داد گستری) در همه شهرها، برای رسیدگی به شکایت های مردم و برقراری عدالت در جامعه

۲ عمل به قانون اسلامی، به طور دقیق و به دور از ملاحظه های شخصی

سرانجام با موافقت مظفرالدین شاه و عین الدوله با خواسته های مردم پس از یک ماه، این مهاجرت خاتمه یافت

مهاجرت کبری

هنوز مدّت زیادی از بازگشت مهاجران نگذشته بود که معلوم شد **عین الدوله** به آنان وعده **دروغین داده** و در پی آن است که با **ایجاد اختلاف در میان آنان و دستگیری، تبعید و زندانی کردن رهبران قیام،** جلوی حرکت های انقلابی دیگر را بگیرد.

آیت الله طباطبایی چند بار به مظفرالدین شاه نامه نوشت و خواسته های مردم و بی اعتنایی عین الدوله را به او یاد آور شد. اما این نامه ها یا به دست شاه نرسید و یا به آنها توجه نکرد.

در نتیجه شعله های قیام بار دیگر افروخته شد و مردم به خاطر بی اعتنایی شاه دست به قیام زدند، در این میان، چند نفر مجروح شدند و طلبه ای به شهادت رسید.

این حادثه، خشم مردم را برانگیخت و آنان جنازه آن طلبه را به مسجدی در مرکز شهر رساندند

وَأَمَّا الْبُيُوتُ
الْمُكَرَّمَاتُ
الَّتِي فِيهَا
رُكِبَتْ
الْحِجَابُ
الْمَكْرَمَاتُ
فَلَا تَحْزَنَنَّ
لِالَّذِينَ
كَفَرُوا
لَقَدْ كَفَرُوا
بِآيَاتِنَا
وَأَنذَرْتَهُمْ
بِآيَاتِنَا
كَثِيرًا
مِّن قَبْلُ
لَئِن لَّمْ يَظْهَرُوا
لَنَا
بُحْبُوحًا
لَّيَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ

وَعِدَّة هَاي دَرُوغ عَيْن الدَوْلَة ، عَامِل قِيَام مَرْدَم دَر مِهَاجِرَت كَبْرِي

نوشتن نامه توسط آیت الله طباطبایی به مظفرالدین شاه

مهاجرت کبری

عین الدوله به سخت گیری بیشتر پرداخت و تهران حالت حکومت نظامی به خود گرفت. عین الدوله از علما خواست که به خانه هایشان بروند تا خواسته های آنان عملی شود.

رهبران مردم، پس از بحث و تبادل نظر، تصمیم گرفتند این بار در اعتراض به اقدام های دولت، به شهر **مقدس قم** مهاجرت کنند

این مهاجرت که گسترده تر از مهاجرت قبل بود، به «**مهاجرت کبری**» معروف شد

شهر مقدس قم (اوائل حکومت قاجار)

عمارت عین الدوله ، عمارت پر رمز و راز تهرانی

تحصن در سفارت انگلیس

به موازات مهاجرت عدالت خواهان به قم، **عده ای در باغ سفارت انگلیس گرد آمدند و به بست نشستند**

سنت « بست نشینی » و تحصن که از دیرگاه در ایران معمول بود، بیشتر در مساجد و زیارتگاه ها و اماکنی صورت می گرفت که مورد احترام مردم قرار داشت و با باورهای دینی آنها سازگار بود

روسیه از دربار حمایت می کرد

سیاست انگلستان و روسیه در برابر نهضت مشروطه ایران

دولت انگلستان برای دستیابی به اهداف استعماری و با آرزوی اخراج طرفداران روسیه از دربار به ظاهر پشتیبان مشروطه بود

تحصن در سفارت انگلیس

مشروطه خواهان ، بدون پناهندگی به سفارت انگلستان، می توانستند به خواسته های خود دست یابند.

انگلستان، برای نیل به مقاصد و منافع استعماری اش این سیاست را در پیش گرفته بود.

اما کسانی که از سیاست پیچیده استعمار انگلستان درک روشنی نداشتند و نسبت به غرض های بیگانگان غافل بودند، از تجربه جنبش تنباکو، درس و عبرت لازم را نگرفتند .

از این رو، سفارت انگلستان در تهران که آرزویی جز اخراج طرفداران روسیه را از دربار نداشت، عده ای از عامل های شناخته شده خود را در بین آزادی خواهان وارد و مردم را به تحصن در سفارتخانه تشویق کرد .

بست نشینی (تحصن)

بست به پناهگاهی گفته می‌شود که فرد مجرم، محکوم یا معترض در آن حاضر شده و اصطلاحاً **بست‌نشینی** می‌کند و به حرمت آن مکان از مجازات و تعرض مصون می‌ماند. بست‌شکنی زمانی رخ می‌دهد که حاکمان حرمتی برای بست قائل نشوند و محکوم را دستگیر کنند.

بست نشینی در سفارت انگلستان / در مهاجرت کبری

تحصن همزمان مردم تهران در سفارت انگلیس

حضور مردم تهران در باغ سفارت انگلیس

بست نشینی در سفارت انگلستان

بست نشینی در سفارت انگستان

عکس متحصنین سفارت انگلیس برای مشروطیت و حمایت از انقلاب ایران

Les marchands
d'étoffe réfugiés
à la légation
d'Angleterre
à Téhéran pour
déposer
la Constitution

عکس متحصنین سفارت انگلیس برای مشروطیت

آماده کردن تدارکات لازم برای متحصنین در سفارت انگلیس

آماده کردن تدارکات لازم برای متحصنین در سفارت انگلیس

پیروزی نهضت و تشکیل مجلس شورای ملی

همراه با مهاجرت علمای تهران به قم، عالمان سایر شهرستان ها و مراکز ایالت ها نیز وارد میدان شدند و نهضت مردمی به اوج خود رسید.

بخصوص، حضور **شیخ فضل الله نوری**، روحانی طراز اول تهران، در کنار **آیت الله بهبهانی** و **آیت الله طباطبایی**، بر استحکام قیام افزود.

با اوج گیری نهضت، حکومت برای شنیدن خواسته های معترضان اعلام آمادگی کرد.

حمایت عالمان سایر شهرستان ها و مراکز ایالت ها از مهاجرین در مهاجرت کبری

پیروزی نهضت و تشکیل مجلس شورای ملی

مهم ترین خواسته ها در مهاجرت کبری

۳ فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران

۳

۱ برکناری عین الدوله از صدارت

۱

۴ تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)

۴

۲ ایجاد عدالت خانه

۲

پیروزی نهضت و تشکیل مجلس شورای ملی

مظفرالدین شاه تسلیم خواسته های مردم شد .

او عین الدوله را عزل کرد.

فرمان تشکیل مجلس شورای ملی را در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ صادر کرد.

هفت روز بعد، علما، با استقبال پرشکوه مردم، از قم بازگشتند.

در ۲۸ مرداد، اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید

امضای فرمان مشروطه توسط شاه

فرمان مشروطه در دست مشروطه خواهان

فرمان مشروطه در دست مشروطه خواهان

عزل شد

عزل عین الدوله از صدارت توسط مظفرالدین شاه

مشروع خطه استقبال كروند

کتاب

شهر قزوین - شماره يك

چهارده مرداد هزار و دویست و هشتاد و پنج

صَلَوِ فِي فَرَمَانِ مَشْرِوِي حَطِيَّتِ

قَوْسَطِ حَضْرَتِ مُسَطَّابِ اَعْلِيَّ حَضْرَتِ مُظَفَّرِ الدِّيْنِ شَاهِ

بازگشت علما از قم ، با استقبال پرشکوه مردم

مراسم افتتاح اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور مظفرالدین شاه

در ۲۸ مرداد، اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید

تشکیل اولین دوره مجلس شورای ملی

تدوین قانون اساسی مشروطه

عده ای از سیاستمداران مشروطه خواه، به تدوین قانون اساسی پرداختند.

آنان با عجله آن را نوشتند و به امضای مظفرالدین شاه رساندند.

شاه، ده روز پس از امضای قانون اساسی، درگذشت.

به این ترتیب، کشور استبداد زده ما، با بهره گیری از اندیشه های سیاسی **عالمان بزرگ دینی**، کوشش **فرهیختگان جامعه و مجاهدت مردم**، به حکومتی دست یافت که می بایست براساس **قانون** اداره می شد

بسم الله الرحمن الرحيم
در وقت عصای اوله
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

بسم الله الرحمن الرحيم
در وقت عصای اوله
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

مجلس شورای ملی در وقت عصای اوله
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

مجلس شورای ملی

مجلس شورای ملی
در وقت عصای اوله
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

بسیار است و بعضی وقتها
اختصاصی خودشان
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

کاشان که چون
مجلس شورای ملی
در وقت عصای اوله
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

بسیار است و بعضی وقتها
اختصاصی خودشان
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

بسیار است و بعضی وقتها
اختصاصی خودشان
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

بسیار است و بعضی وقتها
اختصاصی خودشان
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

بسیار است و بعضی وقتها
اختصاصی خودشان
نهاره روز پنجشنبه
مجلس شورای ملی

صدر فرمان تشکیل مجلس شورای ملی

درگذشت

مظفرالدین شاه بر اثر بیماری درگذشت

قانون

اساسی مشروطه

سالروز پیروزی انقلاب

مشروطیت

کرامتی یاد.

خسته نباشید

موفق و سربلند باشید / احمد اسدی اقدم - مرند (آذربایجان شرقی)

تاریخ

کانال تخصصی «تاریخ من» @tarikheeman3